

(Publisert i Aften 25. mai 2007, s.16, under overskriften ”Spillet om Tullinløkka fortsetter”, <http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/article1804303.ece>).

Spillet om Tullinløkka

Hva skjer med *Tullinløkka* - dette beskjedne men attraktive byrommet i hovedstadens hjerte? For tiden innhylles beslutningstagernes spill i illevarslende taushet. Illevarslende, fordi uansett hvilket tema som står på maktavernes dagsorden, vil åpen, offentlig debatt være den beste garanti for at de løsningene som velges, de beslutningene som tas og de tiltakene som iverksettes, faktisk er i pakt med almenhetens ønsker og behov. Det er når debatten forstummer, at skadelige og uopprettelige grep blir tatt.

”Solid bakgrunn for egne meninger” kommer godt med om man vil delta i den norske kulturdebatten. Bakgrunnskunnskap er å finne i Oslo byleksikon, som opplyser at ”*Det har vært fremlagt en rekke planer for bruken av Tullinløkka, som nå i en årrekke har vært benyttet som offentlig parkeringsplass. Flere av forslagene har ført til adskillig debatt*”.

En mer aktivistisk - dog noe harsellerende - tone ble slått an i referanseverket Norge på terskelen (Oslo 2000): ”*Grei parkeringsplass midt i Oslo, men slik kan det jo ikke fortsette! Gjennom hele det 20. århundre har det klødd i fingrene på utbyggingsivrige liebhavere, som har lansert stadig nye pompøse monumentalprosjekter... Har du en god idé, så kom deg ut av treverket og inn på banen! Og la oss ikke avspore av muligheten til å bebyrde byens sentrum med enda en grønn lunge...*”

Ulike forslag om utbygging av Tullinløkka har vært debattert med vekslende intensitet siden 1837. Det har ikke manglet på friske idéer. I artikkelen ”Tullinløkken – kulturpolitikens mare” 13. august 2001 kunne således Aftenposten presentere en liste med ialt 21 ”*Forslag til hva Tullinløkken kan brukes til*”.

Det har heller ikke skortet på idéer av mindre lødig gehalt. Blant de mer ubegavede var *Fortellingen om Frosken*: Hele løkka ble i mai 2005 fylt med en oppblåsbar grønn struktur, som ble påstått å ligne en frosk, og som sommeren igjennom ble åsted for utstillingen ”*Kyss Frosken. Forvandlingens kunst*”.

Provoserende? Nei, dette var ikke engang humbug – bare fjolleri. Til tross for initiativtagernes forfengelige håp om det motsatte, var froske-stuntet knapt egnet til å vekke forargede reaksjoner fra et antatt snerpet småborgerskap eller revitalisere en slapp kulturdebatt.

Symbolikken burde likevel gi stoff til ettertanke. Her ble vi oppfordret til å foreta en *magisk handling*: Et kyss, - og som ved et trylleslag skulle en eventyrprins, eller i dette tilfellet, en ny og vakrere virkelighet åpenbare seg. Men i virkeligheten var løpet lagt: Her skulle *Nasjonalmuséet for kunst* – dette sammenfusjonerte monsteret som ble etablert for å rasere Nasjonalgalleriet – få breie seg med sine utbyggingsplaner. Og her var det *svart magi* som gjaldt: Et prima beliggende om enn litt slitent byrom med potensiale til å kunne opparbeides til en frodig park, - ja en urban oase, skal fylles igjen med betong i skjærende kontrast til de flankerende klassiske bygningsmassene, omskapes til arena for klåfingrede maktmenneskers dekonstruktivistiske kulturforståelse. På denne arenaen er det om-kontekstualisert pjatt som gjelder. Som en av prosjektets strateger – daværende statssekretær Yngve Slettholm i Kulturdepartementet - uttrykte det i Aftenposten 3. mars 2005: ”*Utstillinger av visuell kunst er kommunikasjon. Det ligger i kunstutstillingens dynamikk at skifte av sammenhenger og kontekst kan fremheve ulike sider ved enkeltkunstens budskap og forståelse*”.

Noe har riktignok skjedd siden den gang. Med regjeringsskiftet høsten 2005 ble samfunnets kommandohøyder inntatt av folk som ikke var bundet av forgjengernes kulturpolitiske disposisjoner. Sune Nordgren – mannen som gav Nasjonalmuséets lumske anslag mot Tullinløkka et ansikt – forlot arenaen etter å ha fått nok pepper. Men Nordgren hadde bare gjort jobben sin, i tråd med det politisk sanksjonerte mandat som han hadde fått fra sitt styre. Noen kursendring hos de virkelig ansvarlige, er knapt å spore. Gjøkungen Nasjonalmuséet er kommet for å bli, og Tullinløkka står for tur til å bli spist.

Under overskriften ”La plassen leve!” i Aften 14. februar i år kunne journalist Bjørn Brøymer fortelle at ”*Tullinløkka er reddet. Tullinløkka vil ikke ble bygget ned*”. Trolig for godt til å være sant: Fire dager senere kommenterte Aftenposten på lederplass utnevnelsen av ny sjef for Nasjonalmuséet, og fastslo at ”*å få på plass Nasjonalmuséets krevende byggeprosjekt i Tullinløkkaområdet er den største og mest presserende oppgaven for Allis Helleland... I prinsippet er løpet lagt, med en arkitektkonkurranse som Kulturdepartementet stadig forsikrer er rett rundt hjørnet. Men stadig kastes det frem nye idéer og forslag som nok beriker debatten, men som ikke akkurat skaper fortgang i prosessen*”.

For 100 år siden ble løkka på vinterstid brukt som skøytebane for byens befolkning. Om sommeren var her lekeplass for barn. Nå skal plassen til pers, voldtas og vansires for å tilfredsstille kultokratiets forfengelighet. Eller har vi fortsatt tid til å ta i bruk *Fjellvettregel nr.8* - ”Vend i tide, det er ingen skam å snu”?